

Verða avlamin, einkjur og fólkapensionistar í Froðbiar sókn skattløgð uttan fyrilit?

Í SOSIALINUM, nr. 43 dgf. 10. juni í ár, skrivur ein »Avlamingi« grein, ið hann nevni »Skatturin«. Viðkomandi sigur seg búgva á Tvøroyri og greiðir frá, at honum er álikað kr. 5.292,- í skatt av eini skattskyldugari inntøku uppá kr. 12.755. Hann sigur seg eisini vita, at einkja ið eigur 3 børn, og hevur stór lán, hevur kr. 6.000,- í skatti, og at fólk ið komin eru upp imóti 80 árum og yvir 80 ár hava kr. 5.000 í skatt.

Ymst av tí ið nevnt er í greinini sigur frá hvør í grein-skrivarin er, og á fundi í Líkn-ingarnevndini, 23. í h. m., varð samtykt, alment at gera rætt-leiðing, tí nevndin vil ikki lata sita á ser, at fari verður fyri-litsleyst fram móti skattgjal-darunum, ið eru so hart raktir av lagnuni sum greinskrivarin.

Um sjálvuppgávuna hjá »Avlamingi« ið byrjar við eini bruttoinntøku uppá kr. 23.787,- er at siga, at tað er rætt, at hon vísti eina skattskylduga inntøku

uppá kr. 12.755,- men tað er onki óvanligt, at ymsar rætt-ingar undir álikningini broyta hetta tal munandi, og í hesum føri vóru kr. 7.421,-, sum ikki er loyvdur frádráttur, lagdar afturat skattskyldugu inntøkuni, ið tá bleiv kr. 20.176.

Sambært reglurnar, í skatta-lógini og skattasamtyktini hjá kommununi, átti kommunu-skatturin av hesi peningahædd at verið kr. 3.389,52, men or-sakað umstøður hansara sam-tykti nevndin, at kommunu-skatturin skuldi vera 2.421,12 kr. svarandi til ein skattaletta uppá kr. 968,40.

Kommunuskatturin hansara í fjór var kr. 800,- og í fyrraárið kr. 216, og umframt mælti nevndin til, at hann ongan landsskatt fekk álikaðan tað árið, tí hann í riti til nevndina hevði biðið um skattaletta, or-sakað av ymsum persónligum viðurskiptum.

Um einkjuna, sum hevur kr. 6000 í skatti, er at siga, at hatta talið er í hægra lagi, hon hevur ikki kr. 6000 í skatt, men »Av-

lamingi« gloymir at greiða frá, at her er talan um eina av teim-um einkjunum, hvørs ársinn-tøka liggur ímillum kr. 27.000 og 40.000.

Tær einkjur, ið onga aðra inntøku hava enn einkjupensión og barnapensión, hava skatt áleið sum eftirnevndu dømi sýna:

Dømi 1. Einkja við ongum barni. Einkjupensión kr. 7.600 + onnur inntøka 2.500,- = kr. 10.100. Álikaðan kommunu-skatt 504,-, Landsskattur 0.

Dømi 2. Einkja við einum barni. Inntøka einkjupensión og barnapensión kr. 8.174,-.

Álikaður kommunuskattur kr. 336. Landsskattur + barna-frádráttur fyrri barn kr. 150,-. Skattur tilsamans kr. 186.

Soleiðis álika okur einkjur og fadrlleys.

Sama er at siga, um tey 80 ára gomlu, ið »Avlamingi« sigur hava 5.000 í skatt. Her er talan um slik ið fáa aðra pen-sión enn fólkapensión og hvørs inntøka liggur omanfyri kr. 20.000. Hini, hvørs inntøka ein-sans stava frá fólkapensión, verða skattløgð áleið sum eftir-nevndu dømi sýna:

Dømi 1. Fólkapensiónistur, f. 1886. Innt. 7.800. Kommunu-skattur 600. Landsskattur 0.

bispagarðinum í Kirkjubø, og hin fyrsti og einasti lutherski biskupur, Jens Gregersen Riber, kemur á bispagarðin í 1541, tí sama ár, Ólavssokudag, vígdi hann sjei prestar, evangeliskar og teir vóru:

Mortan í Suðurstreymoy, An-dras í Suðuroy, Peter Jensen í Vágum, Jón Lydersen í Sand-oy, Peder Lydersen í Norð-streymoy, Heini Johnson (Hav-reki) í Eysturoy og Skovtred J. Løundersen í Norðuroygjum.

Jón Lydersen og Peder Ly-dersen vóru brøður, teir báðir saman við Peder Jensen høvdu verið næmingar hjá Andrasi Suðuri í Vági.

Sostatt hevur um 1540 verið eitt sindur av prestaskúla í Smillum í Vági.

Ein katolskur prestur sum var í Smillum fyrr í tíðini, var kall-ður Ottar, enn livur í Vági orðatakið: »Hetta toli ikki ryggur Ottars«. Tað var eina-ferð í Ottar var farin við hús-kallinum at draga lunda við Niðara Eggjar. Ottar hevði bundið so nógvan lunda upp á seg, at húsallurin var ikki mentur at draga, tá rópti hús-kallurin: »eg sleppir.« Sleppur tú,« segði Ottar, »skal tað verða ter ein dýr slepping.« Húsallurin slepti, og Ottar fór til sjós og fanst ikki aftur. Tað eru bara nokur fáa ár síðan Ottartorvan í Faradal datt niður

í 1877 vóru níggiu bátar á Vágseiði, teir vóru nevndir: Argabáturin, Oyrabáturin, Toftabáturin, Kjeppur, Proppur, Krosslabbáturin, Katrin, Skálabbáturin og Skóleysi. Í 1880 vóru triggir nýggir bátar komnir til og teir itu: Jólá-trøllið, Krákan og Hans Jacobs Hjelms bátur.

Tað kundj verið nógv meira at skriva um Vágs bygd, men tað fer at biðja til eina aðru ferð.

J. P. Thomasen.

Dømi 2. Fólkapens. 11.100. Kommunuskattur 660 Landsskattur 375

kr. 1.035
Soleiðis álika okur tey 80 ára gomlu.

Um handlarnar og aðrar ið hava 0 í skatti er at siga, at eftir áheitan frá líkningarnevnd-ini er nú skipað serstök rok-n-skaparkøn hjálp, sum farin er til verka at kanna hesi viður-skifti.

At fólk, ið vegna heilsubrekk bráðliga verða sett uttan fyrri samfelagshjólíð, gerast beisk til tíðir og hvessa frá ser, kann góðtakast, men havast má í

huga, at samfelagið als ikki hevur gloymt tey, tí sammett við tað inntøku m. t. d. arbeið-arar, handverkarar og nógvir fiskimenn forvinna, er væl syrgt fyri teimum, og óhugsandi er, at hvorki skattavaldið ella nakar almennur stovnur skuldi sýtt teim teir sjálvsagdu fyrimunir, ið tey annars eiga.

Skuldi tí ongin orsök verið hjá »Avlamingi« ella nokrum øðrum, at óttast fyrri, at nakar teirra verður at doyggja við tarablaðnum í munni.

Tvøroyri, á jóansøku 1970.

Froðbiar sóknar líkningar-nevnd.

Føroya Sjómansskúli

Skiparapróvtøkan varð hildin við sjómansskúlan frá 20-6-30-6. Hesir hava staðið prógv:

Navn	Føðstáður
Magnus J. S. Joensen,	Tvøroyri
Sverre Frank Olsen,	Soldarfjørð
Jógvann Martin Joensen,	København
Sofus Klein Joensen,	Oyndarfjørð
Kristian Malvinus Isaksen,	Klaksvík
Ole Jacob Petersen,	Oyndarfjørð
Zacharias Erlendur B. Petersen	Porkeri
Martin Hammer Gøte,	Norðagotu
Tórus Mikkelsen,	Syðrugotu
Johannis Kristin Olsen,	á Sandi
Kristin Jóhan Petersen,	Kollafjørð
Páll Eystberg Jensen,	Skopun
Niels Nicodemussen,	á Sandi
Heini á Marknagili,	Klaksvík
Rasmus Esmar Jacobsen,	Tórshavn
John Suni Djurhuus,	Sumbour
Sámal Sumberg Djurhuus,	Tórshavn
Sune Bjarti Jensen,	á Sandi
Jaspur Martin Kruse,	Tórshavn

Hesir fingi premiu:

Niels Nicodemussen, á Sandi 1 kikara frá Føroya sparikassa
Johannes Kristin Olsen, á Sandi 1 kikara frá Tryggingarsamb.
Esmar Jacobsen Kollabæinagj. 1 føroyskt-donsk orðabók frá Føroya Sparikassa.

Nýtt skeið til skiparaprógv byrjar aftur 1. oktober.

Minstalønin

er sbrt. lóg nr. 21, dagfest 6-5 1965; eftir prístalnum juli 1970

kr. 1.749,30 um mánaðin.

LÖNJAVERNINGARGRUNNUR SKIPSFISKIMANNA

Rætting av licitation

Viðvikjandi lýsing av licitation uppá arbeiðið av Vesturkirkjuni í Tórshavn verður hervið gjord tann rætting, at freistin til at biðja um tilfar verður sett til 10. juli 1970 istaðin fyrri 1. juli, sum lýsingin frá arki-tektnum segði.

Fyri bygghnevndina

P. S. SIVERTSEN

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Vágsbygd

Spell var, at bygdasøgan hjá Rikard Jensen skuldi so for-fjónast, at eingin fann hana aft-ur. Tað má sigast, at vera eitt ógvuliga stórt mistak um nakar liggur omaná einum slikum søguligum skjali, tí at fara at samla saman tað Rikard hevði liggjandi, fer at verða ógvuliga torført, nú so nógv gomul fólk eru farin undir grønu torvu, sum hann hevði samband við.

Nær í Vágsbygd er bygd av fyrstantíð er ikki gott at siga, men um ár 1500 sum onkur vil vera við, kann ikki vera rætt, tí vísiantil undir Seyðabrevinum er »Hundabrevið« skrivað, og har vil ein søgukønur maður sum Jón Helgason vera við, at tað er skrivað um leið ár 1350 til 1400, meðan Gustav Storm heldur tað vera skrivað um ár 1400.

Í »Hundabrevinum« stendur, at Vágur skal hava tveir hund-ar, so var einki fólk í Vági fyrr enn ár 1500, so var ikki neyð-ugt at hava tveir hundar í Vági ár 1400.

Annars fari eg at trúgva, at fólk hevur búið í Vági undan tí katolsku tíðini, tí tá Niclas Nielason (Niklas á Slettanesi) fyrj nokrum árum síðani fór undir at grava út úr kjallari-num hjá sær, kom hann niður á eina grov sum var steinsett og lá undir útgáttini Henda grov var gravin suður og norð-ur, og í gróvinu funnst beina-rað av einum hundi. Hetta at grava hund ella kettu undir út-gáttina er so gamalt, at tað er frá heidnari tíð, tá brúktu tey at grava okkurt kriotúr undir útgáttini, fyrri at halda alt ónt burtur frá húsinum.

At havað einaferð í tíðini hevur skolað heim ígjøgnum Vágseiði er týðiligt. Uttan fyrri

fótbóltsvøllin ser man hvussu ísurin hevur grivið forir gjøg-num helluna, tær ganga úr út-synningi í landnýrðing, og vest-an fyrri leikvøllin finna vit reina mól omaná á helluni.

Tá koyrivegur varð lagdur vestur á Eið, varð tilfarið tikið av Vallajørð, tá komu menn niður á reina mól, hetta var í 1920.

Eg veit ikki, hvi okkara geo-logar ikki kanna slíkt, sum kundj verið ógvuliga upplýsandi fyrri hvussu Føroyar eru upp-bygdar.

At Regin í Toftum er føddur um 1380, skal ikki verða nógv skeivt, tí merkiligt nokk so eru Jens Müller (Jens á Miðgerði) og eg, uttan at vita av hvørjum øðrum, komin til sama úrlit. Um Jens í Miðgerði er at siga, at eingin núlivandi Vágbingur ella Porkeningur er so væl inni í ætt og søgu sum Jens skyld-maðurin.

Regin í Hørg man hava ver-ið eini tjúgu ár eldri enn Regin í Toftum, tí frá søguni vita vit, at Regin í Hørg doyir og tað verður sonurin Jónis í Laðan-garði sum roynir at vinna Reg-ini eina neis við at senda hús-kallin við olmussugeldseyðinum.

At katolskir prestar hava búið í Vági hava vit prógv fyrri.

Ár 1538 vóru allir katolsku prestarnir í Føroyum avsettir, uttan tveir, Mortan brøður í Suðurstreymoy og Andras brøð-ur í Vági. Teir avsettu prestar-nir fingi Traðargarð á Sandi til at hava at liva av til o. u. 1570.

Sama ár, tað vil siga um 1538, halda menn at trúðótin ella siðaskiftið hendi í Føroyum í samband við hetta er at siga, at hin seinasti katolski biskup-urin, Ámundur Ólavson, fer úr Føroyum ár 1540, hann sat á